

PAPPER

ETT ÅTERVINNINGSMAGASIN FRÅN PAPPERSKRETSEN

Samarbete är
nyckeln till ett
cirkulärt samhälle

ÅTERVINNINGSBARHET OCH MATERIALKVALITET

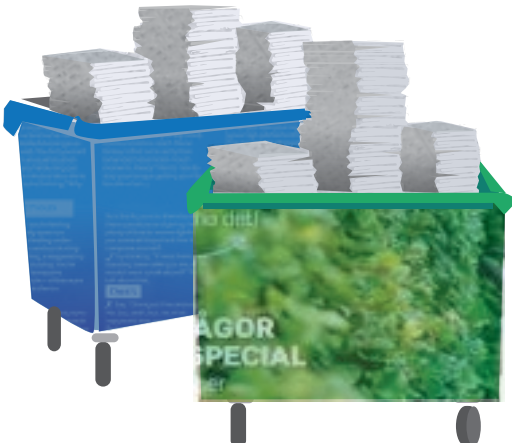
- framgångsfaktorer bakom Sveriges höga återvinningsnivåer

NÄRA 9 AV 10 TIDNINGÅTERVINNAR!

- det är lätt att återvinna

“ Den långa erfarenheten som ligger bakom det nuvarande systemet är en förutsättning för att kunna bibehålla den höga kvaliteten.

Ann Sofie Söderberg,
Hylte Bruk

Innehåll

Vägen mot ett cirkulärt samhälle.....	3
Aktuellt.....	4
Lätt att återvinna.....	7
Rena material avgörande för miljönytta.....	8
Pappersfakta.....	10
Din återvunna tidning	12
Så återvinns ett papper.....	14
Sammanhållen politik önskas.....	17
Återvinningsgarantin.....	18
Checklista	19
Modell för bostadsnära insamling.....	20
Pappersindustrins betydelse	22
Innovativa produkter från skogen	24

Så här tycker svenskarna om återvinningen

Val för ökad återvinningsbarhet

Vägen mot ett cirkulärt samhälle

Nästan åtta av tio svenskar vill bidra till en cirkulär ekonomi, och nära nio av tio gör just det – när de återvinner sin tidning.

EU:s cirkulära ekonomipaket som lanserades tidigare i år reviderade och höjde återvinningsmålen för 2025 och 2030. Medlemsländerna ska även senast år 2024 inrätta producentansvar för förpackningar, då det anses minimera miljöpåverkan. Här ligger Sverige i framkant.

Sveriges höga återvinningsnivåer är ett föredöme internationellt, och hela världen följer med stort intresse den effektivitet som separerat insamling med rena fraktioner för med sig. Under flera decennier har Pressretur och pappersindustrin drivit det cirkulära återvinningssamarbetet här på hemmaplan, under producentansvarsförordningen, och investerat i nya sätt att ta hand om våra tidningar. Vårt sätt att sluta materialflödena och göra nya produkter är mer aktuellt än någonsin.

Nyckeln till framgång går att sammanfatta med ett enkelt ord,

nämligen samarbete.

Det är engagemanget från Sveriges alla hushåll som är motorn i det insamlingsmaskineri som sträcker sig från norr till söder i vårt avlånga land. Systemet är lika för alla och enkelt att använda. Stora mängder och rena fraktioner gör den källsorterade tidningen till en värdefull råvara för en industri som utvecklar Sverige, vi får ett system som hänger ihop. Hela 90 procent tycker också att det är enkelt att återvinna tidningar. Detta är fantastiska siffror, inte minst då debattklimatet ofta är negativt och politiska företrädare gång efter annan hävdar en utbredd missnöjdhet bland medborgarna – något som alltså inte stämmer när vi frågar svenskarna själva.

Det är med utgångspunkt i detta, och med fokus på framtidens produkter, som magasinet som du har i din hand har kommit till. Med fakta och

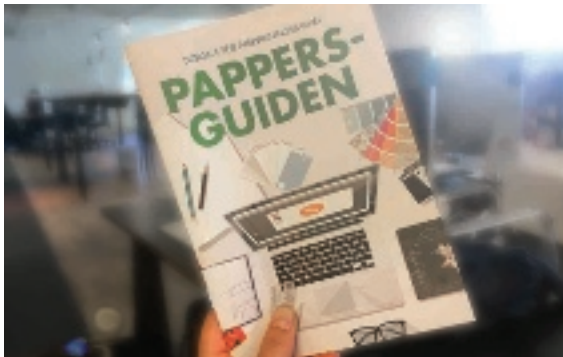

kunskap kan vi fokusera på rätt frågor och stärka återvinningen för framtiden tillsammans med kommande generationers tidningsläsare.

Min förhoppning är att du ska inspireras av hur vi lyckas mobilisera pappersindustrin, producenter och medborgare för en gemensam, cirkulär framtid.

Andreas Boo
VD Pressretur

Aktuellt

Pappersguiden – mot en återvinningsbar framtid

MED SYFTE ATT bibehålla Sveriges höga insamlings- och återvinningsnivåer, lanserade Papperskretsen nyligen en guide för att hjälpa dem som designar, producerar eller köper in pappersprodukter att göra smartare design- och materialval.

Papperskretsen träffade Ravindra Parasnis, Vd för Grafiska Företagen, för att höra vad vi kan göra för att maximera återvinningsnyttan i design- och tryckfasen. Grafiska Företagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för grafisk industri med cirka 14 000 anställda som företräder cirka 450 medlemsföretag.

”Vi ser tydligt att hållbara produkter med hög återvinningsbarhet är efterfrågat på marknaden. Med enkla val är detta något som går att påverka till hög grad, till exempel genom val av bindning, tryckfärg och lim som ger hållbara trycksaker. Pappersguiden kommer på ett utmärkt sätt att säkerställa att förståelsen för återvinning hos våra medlemmar integreras redan i produktionsfasen, så att ännu fler tidningar och trycksaker blir till nya produkter.”

Vill du ha ett exemplar av Pappersguiden?
Hör av dig till info@papperskretsen.se

BIOKOMPOSIT FRÅN SMÅLAND KAN ERSÄTTA FOSSIL PLAST

”Vi är duktiga på tidningspapper, men vad mer kan vi använda skogsråvaran till?”, frågade sig Stora Enso. Genom samarbete med olika divisioner inom Stora Enso, företag inom plastindustrin och konsulter har man utvecklat biokompositgranulat där upp till 60 procent av plasten kan ersättas med träfibrer. Hur stor andel beror på vilken produkt som ska tillverkas, och användningsområdet är gigantiskt. Det kan bli allt från diskborstar och skärbäddor till möbler och bildelar. Kommersialiseringen är nu i full gång och biokompositanläggningen invigdes i juni 2018.

SVENSKARNAS SYN PÅ ÅTERVINNING

90 %

återvinner tidningar och trycksaker

83 %

anser att det är viktigt att soporna blir till nya produkter

84 %

tycker att det är viktigt att alla ges samma möjlighet att återvinna sitt avfall

Enligt undersökning av United Minds utförd på uppdrag av Pressretur, 2018

EU:S NYA PAKET FÖR EN

Cirkulär ekonomi

Den 23 februari 2018 antog EU-kommissionen, Rådet och Europaparlamentet en överenskommelse för att närma sig en cirkulär ekonomi, med syfte att även öka EU:s konkurrenskraft, värna miljön och öka energi-effektiviteten. Bland annat så innehöll det cirkulära ekonomipaketet ändringsförslag av EU:s förpacknings- och avfallsdirektiv, och återvinningsmålen för 2025 och 2030 har reviderats. Sveriges nationella mål, som ligger högre, är dock fortfarande styrande.

Framöver kommer fokus för expertgrupper och EU-kommissionen att ligga på att arbeta vidare med hur mätmetoderna för återvinningsmålen kommer att se ut, med syfte att harmonisera mellan EU-länderna, samt undersöka hur

designkrav på förpackningar kan öka återanvändning och främja hög kvalitet i återvinningen. Medlemsländerna ska även säkerställa att producentansvar för förpackningar är inrättat senast 2024, då det anses minimerera förpackningarnas miljöpåverkan.

NYA ÅTERVINNINGSMÅL* 2025:

Papper.....	75 %
Plast.....	50 %
Metall.....	70 %
Glas.....	70 %
Aluminium.....	50 %
Trä.....	25 %
Alla förpackningar.....	65 %

NYA ÅTERVINNINGSMÅL* 2030:

Papper.....	85 %
Plast.....	55 %
Metall.....	80 %
Glas.....	75 %
Aluminium.....	60 %
Trä.....	30 %
Alla förpackningar.....	70 %

* EU saknar specifikt mål för returpapper

FORSKNINGSPROJEKT FÖR ÖKAD ÅTERVINNING

Projektet IMPACTPapeRec är ett annat exempel på de ökade ambitionerna vad gäller återvinningen inom EU. Projektet finansieras av EU:s Horizon 2020-fond och syftar till att öka återvinningsgraden för papper och minska avfall som går till deponi. I arbetet ingick bland annat att ta fram en "best practice"-handbok för insamlingsprocesser som ska stötta länder i implementeringen. Separat insamling av papper, tidningar och pappersförpackningar identifierades som avgörande för en kostnadseffektiv återvinning med hög miljönytta.

Lätt att återvinna

Nära nio av tio svenskar återvinner sina tidningar – och lika många tycker att det är enkelt!

Detta visar en färsk rapport av analysföretaget United Minds som sedan 2012 har undersökt medborgarnas vanor och attityder till återvinning på uppdrag av Pressretur. 78 procent av svenskarna källsorterar och återvinner sina sopor för att minska sin miljö- och klimatpåverkan. Resultatet är högt och vi ser också att allt fler väljer miljövänliga produkter och klimatsmarta alternativ. Nivåerna för tidningar är ännu högre då nära nio av tio väljer att återvinna sin tidning. Lika många, hela 90 procent, anser att det är enkelt att tidningsåtervinna och 75 procent upplever att de har nära till en tidningsinsamling – ett mycket välkommet resultat av Papperskretsens arbete enligt devisen ”det ska vara lätt att göra rätt”. Som en jämförelse är det endast 57 procent som tycker att det är enkelt att återvinna elektronik.

Vidare är åtta av tio personer nöjda med sin tidningsåtervinning i stort, och tycker att återvinningen fungerar bra. Återvinning upplevs även av en övervägande majoritet fungera

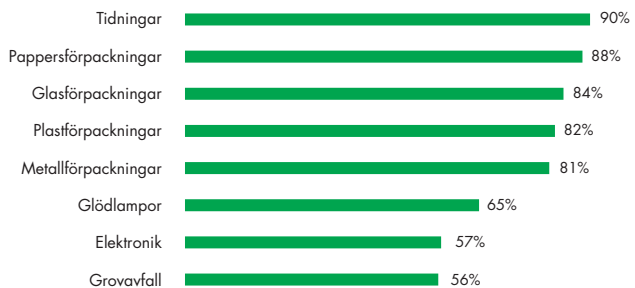
bättre i Sverige jämfört med andra EU-länder.

Det cirkulära i tidningsåtervinningen har heller inte gått svenskarna förbi och 76 procent tycker att det är viktigt att bidra till en cirkulär ekonomi, vilket går väl ihop med tidningens cirkulära egenskaper där pappersfiber går att återvinna till nya produkter upp till sju gånger. Sju av tio svenskar vill veta vad som händer med tidningarna och 83 procent tycker att det är viktigt

att avfall blir till nya produkter.

Andreas Boo, vd Pressretur, kommenterar undersökningen och lyfter fram att resultatet är ”ett tydligt kvitto på att det vi gör har stor betydelse, dels för människors engagemang och dels för att bidra till att avfall blir en ny resurs. Särskilt glädjande är att så många som 90 procent tycker det är lätt att göra rätt, något som är vårt mål med dagens insamlingsystem i hela landet – att det ska vara tillgängligt för alla.”

TIDNINGAR ENKLAST ATT ÅTERVINNA

Andel som tycker att det är enkelt att återvinna respektive materialslag, 2018

Rena material avgörande för miljönytta

EN SEPARAT INSAMLING

ger hög kvalitet på den återvunna råvaran tack vare att pappret är rent, och inte uppblandat med andra material. Tillsammans med höga nivåer på mängden tidningar som källsorteras i hushållen gör det oss och det svenska systemet till föredöme.

Med rena material in i återvinningsprocessen ökar materialutnyttjandet, miljönytta och kostnaderna för eftersortering hålls nere. Andreas Boo, vd för Pressretur, poängterar att vi har ett återvinningssystem i absolut världsklass och att det är något vi måste värna om. ”För att upprätthålla de svenska höga återvinningsnivåerna krävs att vi bibehåller effektiviteten i systemet och samlar in de olika materialslagen i separata fraktioner. Kommunala och privata projekt måste möta samma kvalitetskrav som dagens system med återvinningsstationer, det vill säga att de olika materialen måste hållas isär för bättre kvalitet i själva återvinningsprocessen”.

Trots ett väletablerat system anpassat för separat insamling syns tendenser till insamling av blandade fraktioner i kommuner runtom i Sverige. I Höganäs ordnar kommunen bland-

insamling av glas och i Göteborg samlas pappersförpackningar och tidningar in tillsammans i ett pilotprojekt i två villaområden. Givet kvalitetsproblem och ökade kostnader är detta ett stort problem för exempelvis pappersbruket i Hylte. En annan faktor är att förorenat material

kräver mer kemikalier i processen vilket verkligen är att gå åt fel håll.

Samtidigt ser vi ökade krav på separat insamling runt om i Europa. Exempelvis i Tyskland efterfrågas separat insamling som standard för att möta internationella krav med anledning

av Kinas hårdare regler och restriktioner på import av avfall. De menar att hög materialkvalitet är grundläggande för att stänga kretsloppet, och runt 17 miljoner ton återvunnet papper används årligen för pappers- och kartongproduktion i Tyskland, vilket motsvarar en återvinning på 75 procent.

I ljuset av utvecklingen i Europa, som går mot separat insamling på grund av ökad miljönytta, och det faktum att blandinsamling inte bara strider

“ För att upprätthålla de svenska höga återvinningsnivåerna krävs att vi bibehåller effektiviteten i systemet och samlar in de olika materialslagen i separata fraktioner.

mot intentionerna med svensk lagstiftning för insamling utan även orsakar betydande problem för återvinningen, är det viktigt att pågående projekt avbryts. En väg framåt är tydligare tillsyns-

roll för Naturvårdsverket. Det är genom ett starkt, nationellt system som vi uppnår höga insamlings- och återvinningsnivåer och behåller vår världsledande position.

Återvinningsstatistik 2017

Material	Materialåtervunnet
Tidningar	95,5 %
Glas	93,0 %
Metall	81,3 %
Kartong	80,2 %
Plast	40,4 %

Pappersfakta

Pappersprodukter fyller en mängd viktiga funktioner i samhället, exempelvis som tryckpapper, tidningar, och trycksaker för till exempel informationsförmedling så väl som förpackningsmaterial och hygienartiklar. Beroende på pappersprodukt används olika typer av fiberråvaror: nyfiber och returfiber, fibrer från återvunnet papper. Därför är det viktigt att papper samlas in och återvinns så att skogens resurser används på ett så effektivt sätt som möjligt.

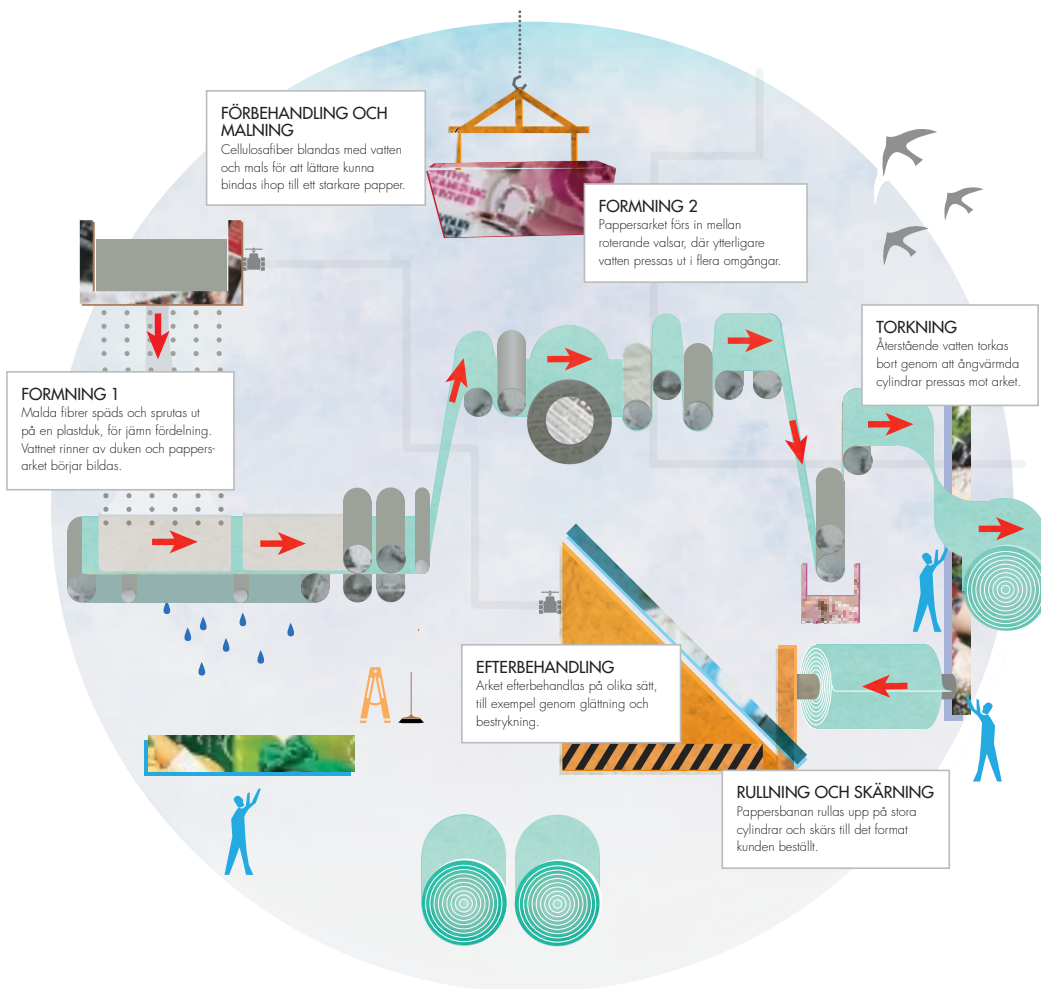
Det finns två typer av pappersmassa: mekaniska och kemiska massor. I tillverkningen blandas olika massatyper för att säkerställa optimala egenskaper hos slutprodukten och god produktionsekonomi. Mekaniska pappersmassor ger ett relativt svagt papper som gulnar och avtar i styrka vid påverkan av ljus, men har fördelen att en större del av vatten kan utnyttjas. Pappret används bland annat till tidningar, journalpapper och vissa typer av kartong. Exempel på mekaniska massor är termomekanisk massa (TMP), kemitermomekanisk massa (CTMP), slipmassa och halvkemisk massa. Kemiska pappersmassor ger ett starkt papper som används till bland annat förpackningar. Den del av vatten som inte kan utnyttjas blir till energi. Massan kan blekas till hög ljushet med bibehållen styrka och passar då bra till exempelvis kopieringspapper. Typen av ved påverkar

också papprets egenskaper – barrved är långfibrig och ger ett starkt papper medan lövved har kortare fibrer vilket gör att pappret passar bra för vissa typer av tryck. Exempel på kemiska massor är sulfatmassa och sulfitmassa. Kemisk massa blandas också in i mekanisk massa för att förbättra dennas styrkeegenskaper. Pappersmassa

produceras både i pappersbruken som bas för den egna papperstillverkningen i Sverige och i fristående massabruk för att säljas på den öppna marknaden. 2017 exporterades mer än 90 procent av den svenska pappersproduktionen och de fyra största mottagarländerna var Tyskland, Storbritannien, Italien och Frankrike.

PAPPERSMASKINEN

Din återvunna tidning

– miljövinst och värdefull resurs för svenska pappersbruk

I västra delen av Småland, längs ån Nissan, ligger Hylte Bruk. Det är ett av de största pappersbruken i Europa och ägs av Stora Enso.

Här jobbar över 400 personer för att ta hand om det returpapper som sorteras av svenska konsumenter. Av de omkring 450 000 ton tidningspapper som produceras på Hylte Bruk varje år, kommer omkring hälften från återvunna tidningar och annat returpapper.

Anne Sofie Söderberg är råvaruförsörjare på pappersbruket i Hylte med inriktning på returpapper och har jobbat med det sedan 2000. Som råvaruförsörjare kvalitetssäkrar och bevakar hon materialinströmningen till bruket samt har koll på brukets lager och logistik.

”Det kan vara svårt för utomstående att ta in de stora mängderna som vi faktiskt hanterar här på Hylte. Men för att exemplifiera: om man tar

brukets totala årstillverkning av tidningspapper från en 8,4 meter bred maskin så skulle pappret sträcka sig cirka 30 varv runt ekvatorn! Hälften av det här pappret utgörs av returfiber från dina och mina gamla tidningar. Därför är det så viktigt att vi alla återvinner” förklarar Anne Sofie Söderberg.

Kvaliteten på materialet kan skilja sig åt beroende på varifrån det kommer, men överlag är dagens kvalitet på returpapper bättre än tidigare. Anne Sofie säger att det märks att medvetandegraden om återvinning har ökat hos konsumenter sedan 7-8 år tillbaka.

En god och jämn kvalitet på materialet är a och o för en effektiv pappersåtervinning och därför ställs höga krav på

leverantörerna – material som levereras till bruket får inte innehålla mer än 1,5 procent främmande material, som till exempel wellpapp och förpackningar. Bruket har en heltidsanställd som enbart jobbar med kvalitetsprovning och det blir cirka två till fyra kvalitetsprov per leverantör varje månad. Om materialet börjar tappa i kvalitet så kan man lätt följa upp detta med leverantörerna som bruket står i löpande kontakt med.

Pappersfibern kan användas upp till sju gånger innan den är uttjänt. När fibern till slut är för kort sorteras den ut i processen och energiåtervinns. Tomas Karlsson är inköpare av papper för återvinning på Hylte.

”Vi tar emot 240 000 ton returpapper per år. Det papper vi tar hand om återanvänds till 100 procent. Det är en ständig utmaning att få in rätt returpapperskvalitet till bruket. Allt som inte är papper ställer till det i återvinningsprocessen. Till exempel wellpapp, plast och annat som inte ska ingå i pappers-

massan. Det kommer inte att lösas upp utan sorteras ut ifrån processen och energiåtervinnas” säger Tomas Karlsson.

Anne Sofie lyfter fram den separata sorteringen av de olika pappersprodukterna som viktig för den höga återvinningsgraden i Sverige. I exempelvis Norge samlas alla pappersprodukter in tillsammans vilket gör det svårare att sortera ut en ren fraktion och uppnå en bra kvalitet, något som märks i materialet från Stora Ensos norska leverantörer

som har betydligt svårare att nå kraven. En ojämn materialkvalitet är brukets fiende nummer ett, säger Anne Sofie. Den etablerade kontakten mellan bruket och leverantörerna som är specialiserade på returpapper samt den långa erfarenheten som ligger bakom det nuvarande systemet är en förutsättning för att kunna bibehålla den höga kvaliteten.

Ann Sofie ser också det vikande tidningsläsandet som en utmaning för Stora Enso

framöver. Nedgången innebär samtidigt att aktörerna på marknaden måste vässa sig ytterligare för att tillverka det bästa pappret till det lägsta priset, med hänsyn till miljön – en konkurrens som Hylte Bruk redan står sig väl i. Anne Sofie ser därför positivt på framtiden och är övertygad om att Hylte kommer att fortsätta att bidra till ett cirkulärt återvinningssystem med återvinning av returpapper i många år till.

Så återvinns ett papper

När trycksaken lämnats vid en återvinningsstation transporteras den till pappersbruket för att återvinnas till pappersmassa som kan bli till nya pappersprodukter. Det är i återvinningsprocessen hos pappersbruket som trycksakens återvinningsbarhet sätts på prov.

Återvinningsprocessen börjar med att oönskat material avskiljs. Därefter löses pappret upp till en massa som går igenom en grovrengöring – där skräp och större föroreningar avskiljs. Efter det går massan in i en avsvärtningsprocess – där tryckfärgen avlägsnas från returfiberna genom att en tvällösning tillsätts till massan. Det är vid avsvärtningsprocessen som valen man har gjort vid design- och tryckeriprocessen avgör

till vilken grad trycksaken kan återvinnas. Tvålen "tvättar av" färg, lack och bläck från pappersfibrerna. Därefter separeras det som tvättats av fibrerna från pappersmassan genom att det bubblas upp till ytan genom en metod som kallas flotation. Efter floteringen går massan igenom ett ytterligare antal tvättsteg, innan den återigen blir en ny pappersprodukt.

En pappersfiber
kan återvinnas upp
till sju gånger!

Färskfiber från
skogen tillsätts till
returfibermassan

TRYCKSAKEN
BLIR TILL
PAPPERSMASSA

PAPPERS-
MASSAN BLIR
TILL PAPPER

ÅTERVINNING GER PAPPRET SJU LIV

TRYCKSAKEN
LÄMNAS TILL ÅTER-
VINNING

PAPPRET
UTFORMAS TILL
TRYCKSAK

KONSUMENTEN
ANVÄNDER
TRYCKSAKEN

Återvinnings-
barheten avgörs till stor
del av de val som görs
vid tryckprocessen

Sammanhållen politik önskas

Rena fraktioner är nyckeln för att uppnå höga återvinningsnivåer. För att främja detta krävs politisk långsiktighet och ett tydligt producentansvar.

Detta understryker Pressretur i sitt svar på regeringens remiss *Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper*.

Regeringsförslaget innebär kraftigt höjda kostnader och resulterar i endast marginellt ökad miljönytta, något som Pressretur vänder sig emot.

Kostnadsökningen gör regerin-

gens politik kontraproduktiv. Per Hultengård, chefsjurist Tidningsutgivarna (TU), förklarar att presstödet endast ges till mindre tidningar – men att det är nog så viktigt för att säkerställa en mångfald inom media. ”Vidare är distributionsstödet lågt, även om det nu höjs, och det är en viktig åtgärd för

att säkerställa distribution av tidningar i framför allt glesbygd. Att samtidigt kraftigt öka vår kostnad är ologiskt. Den positiva effekten försvinner och blir till och med kraftigt negativ med det nu presenterade förslaget.”

Papperskretsen ser att det är viktigt att vägen framåt bygger på kunskap om branschens utveckling och utmaningar. Andreas Boo, vd Pressretur, framhåller att ”vi behöver diskutera hur vi får största möjliga samhällsnytta, också utifrån mål för de branscher som berörs. Exempelvis betydelsen av det fria ordet och tidningsvärlden”.

Återvinningsgarantin

– ett hållbart erbjudande från Papperskretsen!

Papperskretsen garanterar att vi till 100 procent återvinner de tidningar och andra trycksaker som du lämnar i vårt återvinningssystem. Det kan vi göra för att vi tar ansvar för hela återvinningskedjan i hela landet. Inom ramen för vår Återvinningsgaranti minimerar vi också restprodukter, ökar miljöeffekten och minskar energiförbrukningen tack vare våra miljöcertifierade svenska pappersbruk.

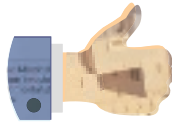
PAPPERSKRETSEN GARANTERAR ATT:

- Allt insamlat material återvinns
- All återvinning sker i Sverige och därmed utan onödiga transporter
- Insamling sker i landets alla kommuner vilket ger en rättvis och jämn service och hög insamlingsgrad
- Allt material hålls noggrant isär och sorteras före leverans till pappersbruken för att garantera högsta möjliga kvalitet
- Alla pappersbruk som använder materialet är miljöcertifierade
- Mängden restprodukter minimeras genom hög kvalitet i återvinningsprocessen
- Restprodukter materialåtervinns eller går till energiåtervinning

Checklista – val för ökad återvinningsbarhet

Papperskretsens checklista vägleder designers, producenter och inköpare till smartare val som ökar återvinningsbarheten. Ju högre återvinningsbarhet, desto fler gånger kan trycksaken återvinnas och bli till en ny pappersprodukt! Vill du få fler tips? Hör av dig till info@papperskretsen.se för att få ett exemplar av Pappersguiden.

TRYCKFÄRG, LACK OCH BLÄCK

Vegetabilisk	Vegetabilisk tryckfärg, lack och bläck är enkelt att avsvärta	
Mineraloljebaserad	Mineraloljebaserad tryckfärg, lack och bläck är enkelt att avsvärta	
Vattenbaserad		Vattenbaserad tryckfärg, lack och bläck löses direkt upp i massan som ska bli till återvunnet papper och går ej att avsvärta eller separera

FOLIERING

Folierat omslag eller papper		Folierat omslag eller papper går ej att separera och går till deponi eller förbränning
------------------------------	--	--

LIM

Vattenlösligt lim	Vattenlösligt lim löses enkelt upp vid återvinningsprocessen	
Lim av plast		Lim av plast går ej att lösa upp och försvårar återvinningsprocessen

OMSLAG

Mjuk pärm	Mjuk pärm behöver ej avskiljas innan återvinningsprocessen	
Hård pärm		Trycksaker med hård pärm kommer endast att återvinnas om pärmens har avlägsnats innan återvinningsprocessen

BINDNING

Häftning	Häftklamrar eller spiraler gjorda av metall går att separera med hjälp av magneter under återvinningsprocessen	
----------	--	--

TILLBEHÖR

Leksaker, DVD:er, smink		Försvårar återvinningsprocessen
Plastfilm		Försvårar återvinningsprocessen

FTI PRESENTERAR EN MODELL FÖR

bostadsnära insamling

FTI har under de senaste åren arbetat målmedvetet med att ta fram ett förslag för ett utvecklat sammanhållet producentansvar för förpackningar och tidningar.

Ambitionen har varit att möta omvärldens förväntan och skapa grund för en bred överenskommelse mellan alla intressenter.

Målet är ett återvunnet material som håller hög kvalitet till en kostnad som kan konkurrera med jungfruligt material. Endast då efterfrågas återvunnet material och miljönytta skapas.

Förslaget består bland annat av ett bostadsnära grundsystem med utbyggd infrastruktur av återvinningsstationer med bättre tillgänglighet och en ökad andel av hushåll som har fastighetsnära tjänst genom kommunen eller privat entreprenör. Grundmodellen ska vara lika för alla, oavsett var och hur man bor och innebära att vi fortsätter att utveckla en återvinning som ligger i framkant internationellt.

I korthet föreslås att;

- Ett samverkansråd inrättas med Naturvårdsverket som förvaltare.
- Samverkansformer med

kommunerna för att öka det kommunala inflytandet utvärderas och utvecklas.

- Ett bostadsnära grundsystem definieras. Dagens infrastruktur utvecklas genom förbättrad tillgänglighet, höjd servicenivå och utvecklad medborgardialog.
- Utifrån grundsystemets åtagande per kommun bestäms lokal infrastruktur där kommunala system kan etableras och finansieras genom infrastrukturersättning i paritet med kostnad för beräknat antal återvinningsstationer.
- Kommunala och privata initiativ, exempelvis FNI, som möter samma materialkvalitetskrav för insamlat material som grundsystemet stimuleras och välkomnas som en del av den bostadsnära insamlingen. En insamlingsersättning beräknas efter volym.
- Målsättningen är att fastighetsnära insamling på detta sätt ska vara tillgängligt för 50 % av hushållen till 2021.

- Nya återvinningsmål föreslås till år 2025 och målen för 2020 omvandlas till en kontrollstation.
- Ett inriktningsmål för max andel av hushållssoporna som är förpackningar och tidningar definieras till 20 %. Avvikelser från mål ska innebära åtgärdsplaner som fastslås i lokala samråd.
- Riktlinjer för design för återvinning tas fram för alla materialslag.

FTI menar att förslaget förutsätter ett utvecklat ansvar för producenterna och ett tydligt mandat för FTI att driva insamlingssystemet. Detta kommer i sin tur att leda till den långsiktighet som kommuner och näringsliv efterfrågar för att kunna planera och göra nödvändiga investeringar i infrastruktur. Andreas Boo, vd på Pressretur, understryker industrins intresse:

”Ett producentansvar enligt denna modell säkrar industrins behov av material och en kostnadseffektiv återvinning. Det är centralt för pappersindustrins cirkulära affärsmodell.” Han menar också att det med FTI:s förslag finns möjlighet att hitta överenskommelser. ”Jag tror alla vill se mer av samverkan, inte mindre. Det är viktigt att vi nu kan fokusera på långsiktiga mål och att utveckla dagens cirkulära modeller”, avslutar Andreas Boo.

“ Ett utvecklat producentansvar säkrar rena materialströmmar och en fungerande återvinning.

PRODUCENTANSVAR

År 1993 antogs den så kallade kretsloppspropositionen av riksdagen, och det var då man började tala om producentansvar. Producentansvaret innebär att producenterna är ansvariga för att deras använda produkter samlas in och tas om hand på ett miljövänligt sätt. För att göra detta effektivt har producenterna slutit sig samman i så kallade materialbolag.

Materialbolagen organiserar insamlingen och omhändertagandet av materialet. Pressretur är ett exempel på ett sådant. 1994 fattade regeringen sedan beslut om producentansvar för tidningspapper och förpackningar tillverkade av papper, glas, metall och plast.

År 2005 bildades bolaget Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI), som ansvarar för

återvinningsstationerna runt om i landet, där hushållen kan lämna sina förpackningar och tidningar. Förpackningsinsamlingen finansieras genom att producenterna betalar förpackningsavgifter till det så kallade REPA-registret.

Tidningsinsamlingen finansieras helt av pappersindustrin genom Pressretur.

Idag har Pressretur, via FTI, samverkansavtal med 93 av Sveriges kommuner. Syftet med samverkansavtalet är att kommunen och FTI ska vara överens om bland annat den lokala utformningen av systemet, ansvarsfördelning och målsättning för servicegraden. Genom samarbetet kan det svenska återvinningssystemet vidareutvecklas och förbättras ytterligare, allt anpassat till lokala behov och förutsättningar.

Pappersindustrins betydelse

för en hållbar konsumtion och produktion

DET HAR NU GÅTT CIRKA TVÅ ÅR sedan FN:s 17 globala hållbarhetsmål antogs i Paris med ambitionen att tillsammans arbeta för att minska ojämlikheter och orättvisor i världen, avskaffa fattigdom och lösa klimatkrisen. Runtom i världen arbetar den privata och

offentliga sektorn aktivt med att implementera hållbarhetsmålen i sina verksamheter för att bidra till Agenda 2030 – som FN:s 17 hållbarhetsmål ska bidra till.

Pappersindustrin har en betydande roll inom Agenda 2030 med en tydlig relevans för FN:s hållbarhetsmål nummer

12: Hållbar konsumtion och produktion. En hållbar konsumtion och produktion innebär en effektiv användning av resurser, hänsyn till ekosystemtjänster som är nödvändiga för försörjningen samt minskad påverkan från farliga kemikalier. Detta innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar såsom ökad konkurrenskraft, näringslivsutveckling på en global marknad, ökad sysselsättning och förbättrad hälsa. Detta leder i sin tur till bland annat minskad fattigdom. Hållbara konsumtions- och produktionsmönster är därför även en förutsättning för en hållbar utveckling.

Genom att främja pappersindustrin och produkter tillverkade av papper bidrar man till ett mer biobaserat och cirkulärt samhälle. Papper är ett biobaserat material – som i sin tur är en förnybar råvara. För varje avverkat träd planteras två nya träd i Sverige. Pappersfibern kan dessutom återvinnas upp till sju

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

12 | HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

gångar innan den tappar i styrka och är därför ett av de mest hållbara materialen man kan använda. Genom att återvinna papper bidrar man till en resurseffektiv materialanvändning och även till att minska koldioxidutsläppen, ett viktigt bidrag för att minska klimatförändringarna.

För att vårt samhälle ska kunna bli mer cirkulärt och övergå till en mer biobaserad ekonomi är det viktigt att producenter har goda möjligheter och uppmuntras till en fortsatt

tillverkning av produkter baserade på pappersmaterial. Det är även av stor vikt att vidhålla dagens höga nivåer av insamling och återvinning av tidningar och pappersmaterial, som möjliggör framtidens kretsloppssamhälle. Detta är en del i Papperskretsens uppdrag. Producentansvaret har i hög grad bidragit till att öka återvinningen av stora mängder avfall och till att skapa ett cirkulärt samhälle.

Genom att utbilda kommande generationer om återvinning

samt hållbar produktion och konsumtion säkerställer vi framtidens kretsloppssamhälle. Papperskretsen arbetar med lärare för att utbilda unga i hur pappersprodukter produceras, används och återvinns. Samarbetet har pågått sedan 2014 och det populära läromaterialet har laddats ned närmare 8 000 gånger.

Innovativa produkter från skogen

Pappersråvaran bär med sig stora möjligheter att möta framtidens behov. Denna oändliga råvara, träfibern från skogar i Sverige där endast delar av den årliga tillväxten utnyttjas, kan i många fall ersätta material i olika produkter. Det finns även utrymme för helt nya produkter som efterfrågas på marknaden. Just nu experimenteras och innoveras det på många håll i Sverige och utomlands, och det har lanserats innovationer som verkligen visar vägen mot framtiden.

ECOLIGENTPAPER® - GREEN TECH HANGER

Ecoligentpaper® - Green Tech Hanger är resultatet av ett innovationssamarbete mellan svensk skogs- och pappersindustri, utvecklad i samråd med svensk klädindustri. Ambitionen var att ta fram klimatsmart klädgalge med minimal miljö- och klimatpåverkan. Galgen är tillverkad av 100 procent returfiber och är helt återvinningsbar enligt vårt befintliga retursystem för papper.

TALLDIESELolja

En restprodukt från råttalolja utgör råvaran när SunPine processar fram sin unika talldiesel som via samarbetspartnern Preem blir världens enda Svanenmärkta diesel. Den positiva klimateffekten kunde under 2017 omsättas till 250 000 ton reducerat fossilt koldioxidutsläpp per år. Det motsvarar över 150 000 dieselbilers årliga utsläpp! SunPine har även investerat 250 miljoner kronor i en ny anläggning i Piteå, för att ta nästa steg i utvecklingen och öka kapaciteten av talldiesel med 50 procent.

GREEN FIBER BOTTLE

BillerudKorsnäs och EcoXPac har med Carlsberg som partner ett innovationsprojekt med målsättning att utveckla världens första pappersflaska som går att fylla med kolsyrade drycker. Fibrerna till pappersflaskan tas från hållbara skogsbruk, där flera nya träd återplanteras för varje som används. Flaskan ska vara det mest hållbara alternativet på marknaden och är återvinningsbar. Green Fiber Bottle beräknas att testlanseras på en pilotmarknad under 2018/19.

BillerudKorsnäs prototyp

ALLVAR

I material sprungen ur råvara från de ångermanländska skogarna tillverkas Allvar underkläder från FSC-märkt skog. De träd som är för svaga för att bli timmer omvandlas till cellulosa – som tillslut blir till omsorgsfullt designade underkläder.

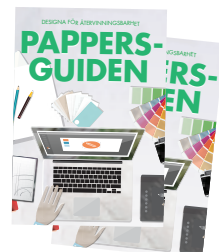

För dig som vill veta mer rekommenderar vi att besöka vår hemsida papperskretsen.se. Här kan du som...

BRANSCHAKTÖR ELLER MEDBORGARE läsa om papperstillverkning, miljöfakta, sorteringstips för tidningsinsamling, medborgarundersökningar, information om producentansvaret, och mycket annat. Vidare kan du ta del av Papperskretsens nyhetsartiklar som bevakar debatten, marknadsutvecklingen och viktiga händelser inom pappersindustrin. Anmäl dig gärna till vårt nyhetsbrev genom att skicka ett mail till info@papperskretsen.se

DESIGNER, PRODUCENT OCH INKÖPARE ladda ner eller beställa ett eget exemplar av Pappersguiden som vägleder genom processen för hur en trycksak blir till för att säkerställa en så hög återvinningsbarhet som möjligt.

LÄRARE ladda ner Papperskretsens skolmaterial bestående av olika enheter och kreativa övningar för att använda som stöd i undervisningen om hur pappersprodukter produceras, används och återvinns.

KOMMUNANSTÄLLD hitta inspiration, information om fastighetsnära insamling (FNI) och återvinningsgarantin, samt kontaktppgifter till ansvariga i varje region.

Om Papperskretsen

Papperskretsen startades 2007 i syfte att tillsammans verka för en ökad återvinning av tidningar och trycksaker i Sverige. Företagen som ingår i Papperskretsen är producenter som ansvarar för att deras produkter samlas in och tas om hand på ett miljövänligt sätt.

Producentansvaret har i hög grad bidragit till att öka insamlingen av papper, och vi kan vara stolta över statistiken som visar att återvinningen av tidningar och pappersmaterial är något vi svenskar verkligen tagit till oss.

Vår vision är att vara en huvudaktör i det arbete som möjliggör och skapar framtidens cirkulära samhälle, ett samhälle som redan nu börjar ta form.

Vill du ha fler exemplar av tidningen?
Vänligen mejla info@papperskretsen.se

TACK FÖR ATT DU ÅTERVINNEN!

Visste du att pappersfibrer är så starka att de kan återvinnas upp till sju gånger? Tillsammans med dig som återvinner tidningar och trycksaker har vi i Sverige skapat en pappersåtervinning i världsklass. Varje gång du källsorterar ger du papper ett nytt liv och Papperskretsen garanterar att 100 procent av de tidningar och trycksaker du lämnar in blir till nya produkter i närbelägna svenska pappersbruk. Papperskretsen jobbar för en hållbar resursförbrukning, vi erbjuder god service till alla hushåll, oavsett hur eller var du bor, i stad eller på landet.

Tillsammans sluter vi cirkeln och skapar ett kretslopp med största möjliga miljönytta.